

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : માનવવિદ્યાઓ અને સમાજવિજ્ઞાનોમાં બુનિયાદી અભ્યાસક્રમ (FHS-01)

તારીખ : 24/04/2011

સમય : 11.00 to 2.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.

(2) પ્રત્યેક પ્રશ્નોની સામે તેના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 સંસ્કૃતિના વિકાસના સિદ્ધાંતો સમજાવો. (14)

અથવા

(અ) શહેરી ક્રાંતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો. (07)

(બ) જ્ઞાન અને સમાજ વિશે નોંધ લખો. (07)

પ્રશ્ન:-2 સામંતવાદી વ્યવસ્થાનો વિકાસ સમજાવી તેની પડતી માટેના કારણોની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

(અ) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિના મુખ્ય લક્ષણો જણાવો. (07)

(બ) ભારતીય આયોજનના ઉદ્દેશો જણાવો. (07)

પ્રશ્ન:-3 વસ્તી અને વિકાસ વચ્ચેના આંતર સંબંધો જણાવો. (14)

અથવા

(અ) સવિનય કાનૂનભંગ ચળવળ વિશે નોંધ લખો. (07)

(બ) સ્વતંત્ર ભારતમાં જ્ઞાતિ અને રાજકારણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. (07)

પ્રશ્ન:-4 (અ) ભારતીય સમવાયતંત્રની વિશિષ્ટતાઓ દર્શાવો. (07)

(બ) 'PDS અને સામાજિક કલ્યાણ' - સમજાવો. (07)

અથવા

(અ) વિશ્વબંધુત્વ અને શાંતિ વિશે માહિતી આપો. (07)

(બ) પર્યાવરણને પ્રદૂષિત કરતાં પરિબળો જણાવો. (07)

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

(1) માનવતાવાદ

(2) ભારતમાં ઉચ્ચતર શિક્ષણની સમસ્યાઓ

(3) સામાજિક જટિલતાનો વિકાસ

(4) ભારતમાં સ્ત્રીઓનો દરજ્જો

(5) મહાસત્તાઓ અને વૈશ્વિક લશ્કરી વ્યવસ્થા

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : વિજ્ઞાન અને પ્રૌદ્યોગિકીમાં બુનિયાદી પાઠ્યક્રમ (FST-01)

તારીખ : 23/04/2011

સમય : 11.00 to 2.00

સૂચના : (1) જમણી બાજુનાં આંકડા પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.
(2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 (અ) ખાલીજગ્યા પૂરો. (14)

- (1) _____ યુગમાં ખેતીની શરૂઆત થઈ હતી.
- (2) _____ એક સિખાઉ પ્રત્યાઘાત છે.
- (3) _____ ચેતાતંત્રનો મુખ્ય ભાગ છે.
- (4) ભારતમાં સૌથી મોટી પેટ્રોલિયમ રીફાઈનરી _____ શહેરમાં આવેલી છે.
- (5) _____ ગ્રહનો આકાર રકાબી જેવો છે.
- (6) મેલેરિયા રોગ _____ થી ફેલાય છે.

(બ) વિજ્ઞાનની સામાજિક જવાબદારીઓ સમજાવો.

અથવા

(અ) નીચેના જોડકાઓને ગોઠવો.

- (1) પંચશીલ — રૂઢિરમાં કેલ્શિયમનું પ્રમાણ વધારે છે.
- (2) જહોનકેપ્લર — સુકર્ણો
- (3) ટીટાન — જર્મન ખગોળશાસ્ત્રી
- (4) કાલીદાસ — શનિનો ઉપગ્રહ
- (5) આર્યભટ્ટ — શાંકુતલ
- (6) પેરાથોર્મોન — ભારતના મહાન ખગોળશાસ્ત્રી

(બ) આદિમાનવ જીવનની સામાજિક વિશેષતાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન:-2 (અ) મધ્યયુગમાં તકનિકી સાધનોનો થયેલો વિકાસ સમજાવો. (14)

(બ) સૌર કુટુંબ વિશે સમજાવો.

અથવા

(અ) મંગળ ગ્રહ વિશે નોંધ લખો.

(બ) જંગલ વિનાશના કારણો જણાવો.

પ્રશ્ન:-3

(અ) હવાનું પ્રદુષણ સમજાવો.

(14)

(બ) અવકાશી ટેકનોલોજી વિશે નોંધ લખો.

અથવા

(અ) કોમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી અને તેના કાર્યો સમજાવો.

(બ) નવો આંતરરાષ્ટ્રીય વિકાસક્રમ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4

(અ) કુદરતી સંપત્તિની શોધખોળ માટેની રીતો જણાવો.

(14)

(બ) “દૃષ્ટિ બહારના ગ્રહો” વિશે નોંધ લખો.

અથવા

(અ) ખેતીની મુખ્ય જરૂરીયાતો જણાવો.

(બ) નિવસનતંત્ર વિશે સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન:-5

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

(14)

(1) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ

(2) યંત્ર માનવ

(3) સ્વાતંત્ર્ય ચળવળની અસરો

(4) જળચક્ર

(5) સામાજિક સંગઠન

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા એપ્રિલ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ગુજરાતીનો આધાર પાઠ્યક્રમ (FGT-01)

તારીખ : 23/04/2011

સમય : 03.00 to 04.30

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.

(2) પ્રત્યેક પ્રશ્નોની સામે તેના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 35

પ્રશ્ન:-1 ગાંધીજીએ શીખવેલી કઈ બાબતોને અનુસરવા લેખક ભારપૂર્વક જણાવે છે ?

(10)

અથવા

‘વિશ્વાત્મકય’ એટલે શું ? વિશ્વાત્મકયની ભાવના ક્યારે સિદ્ધ થઈ ગણી શકાય ?

પ્રશ્ન:-2 કાળું જગતમાં ભૂંડામાં ભૂંડું કોને ગણે છે ? શા માટે ?

(10)

અથવા

સ્ત્રીઓનાં પરમ કર્તવ્યો અંગેનો વંજુલનો ખ્યાલ કયો છે ? વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-3 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

(15)

1. ટી. એન. ટી. એટલે શું ?
2. તત્સમ શબ્દ, તદ્ભવ શબ્દ, અંગીકૃત શબ્દ
3. લેખકની દૃષ્ટિએ ગ્રામપંચાયતનું નવું સ્વરૂપ
4. વૃક્ષ એટલે ઘરતીનું સંગીત
5. વ્યક્તિ અને સમાજના પરસ્પર સંબંધો
6. પત્રકારત્વ લોકમાનસનું ઘડતર કંઈ રીતે કરી શકે ?

Dr. Babasaheb aAmbedkar Open University
Term End Examination April - 2011

Course : Bachelor's Degree Programme (B.A./B.Com.)

Roll No.: _____

Subject : Foundation Course in English (FEG-01)

Date : 24/04/2011

Time : 04.30 to 06.00

N.B. : All questions carry equal marks

Total Marks : 70

Q.1(A) Read the passage carefully and answer the following questions. (07)

The claim that Britains's main contribution to human progress has been the development of this idea of political democracy is one that might be readily substantiated. It is perhaps natural that those who like ourselves have been brought up under a democratic system should regard it as the type of political organization most likely to develop in other countries. The history of mankind, however, gives little support to this idea. Some form of dictatoeship would seem to develop more easily in the organization of national bodies and those of us who can look back to the Great War will remember how shallow were the roots of some of the 'democracies' which arose then and how easily they swung round to dictatorship. The truth is that of all forms of government a democratic form is the most difficult to maintain; freedom of speech and of organization, freedom from arbitrary arrest and imprisonment – these, the distinguishing features of democracy, are frail plants, only too easily uprooted in the storms of internal strife or external danger. The prolonged maintenance of a democratic system may be regarded, too as, continued triumph over the nature of mankind. Democracy means the free exchange of opinion, the surrender to the will of the majority even when we think the majority wrong, tolerance and open-mindedness-qualities that demand a subjection of the passions and a standard of civilised living which is poles apart from the rule of the rubber trumcheon. Another weakness of the democratic system may be regarded, too, as continued triumph over the nature of mankind. Democracy means the free exchanges of opinion, the surrender to the majority even when we think the majority wrong, tolerance and open-mindedness-qualities that demand a subjection of the passions and standred of civilized living which is poles apart from the rule of the rubber trumcheon. Another weakness of the democratic system, paradoxical though this may seem, is inherent itself. Democracy demands absolute freedom of opinion, and this claim, if it is perfectly realized, means that those who oppose democracy and seek to overthrow it have rights of expression equal to those of its supporters. In such circumstances even the stoutest democrat might be forced to accept compromise. The practicable might have to be preferred to the ideal.

1. 'The history of mankind gives little support to this idea' – What idea ?
2. What are the distinguishing features of democracy ?
3. Why does the author call them 'frail plants' ?
4. Why is a democracy difficult to maintain ?
5. What weakness of democracy is inherent in itself ?
6. What sort of compromise does the auther see 'even the stoutest democrat' as being forced to accept ?

(B) Match the words in column 'A' with their synonym in column 'B'. (05)

'A'	'B'
Perish	Use
Environment	Die
Obvious	Surroundings
Utilize	Apparent
Accumulate	Store

Q.2 (A) Fill in the blanks with the correct Form of verbs 'Be':- (05)

1. The cattle _____ grazing in the field.
2. One of the birds _____ Flying in the opposite direction.
3. Last evening, they _____ walking in the garden.
4. There _____ many people in India even now who cannot read and write.
5. I _____ surprised to meet Raj yesterday evening.

(B) Fill in the blanks choosing the correct verb form the bracket in their appropriate forms. [hand, report, spot, remedy, despair] (05)

1. Surajkund is a popular picnic _____ in Haryana.
2. A bird in _____ is worth two in the bush.
3. The refugee's _____ of ever seeing his Family again filled us with pity.
4. The discovery of new planet has been _____ in Today's papers.
5. The _____ seems more painful than the disease.

Q.3 (A) Rewrite the following sentences in the passive voice:- (03)

1. She watches T.V.
2. They visited London last year.
3. I have finished my homework.

(B) Write an essay on one of the following in 200 words:- (05)

1. Our Festival
2. Terrorism
3. Unemployment

(C) Write a dialogue in not more than 150 words on any one:- (05)

1. Election
  2. To err is human.
  3. Save Girl child.
-